



**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-44/14-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Obchodní akademie, Chrudim, Tyršovo náměstí 250
Sídlo	Tyršovo náměstí 250, 537 60 Chrudim
E-mail právnické osoby	oa@chrudim.cz
IČO	60 103 345
Identifikátor	600 011 879
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Zdeňkou Vichrovou, ředitelkou
Zřizovatel	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti	Tyršovo náměstí 250, 537 60 Chrudim
Termín inspekční činnosti	20. až 23. 1. 2014

Inspekční činnost byla zahájena v Obchodní akademii, Chrudim, Tyršovo náměstí 250 (dále „škola“) předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zaměřená zejména na posouzení souladu školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem a na jeho realizaci, rozvoj a dosažení potřebných kompetencí a gramotností žáků, na podporu inovací a řízení střední školy.

Posuzovaným obdobím byly školní roky 2011/2012 až 2013/2014 do data inspekční činnosti.

Charakteristika

Škola vykonává činnost střední školy, je jednooborová, oborem vzdělání je obor 63-41-M/02 Obchodní akademie. Mimo výuku tělesné výchovy je vzdělávání situováno do jediné budovy. Stravování je zajištěno ve školní jídelně Základní školy, Chrudim, Školní náměstí 6.



K 20. 1. 2014 škola vykazovala celkově 283 žáků. Stávající počet žáků školy tak tvořil cca 86 % z nejvyššího povoleného počtu (kapacity) 330 žáků uvedeného v rejstříku škol a školských zařízení. Ve srovnání s jinými středními školami tato škola dlouhodobě poskytuje žákům širokou nabídku pro volbu cizího jazyka, a to z následujících jazyků: anglický, německý, francouzský, španělský a ruský. Bezúplatně je nabízena příprava k mezinárodní zkoušce z obchodní angličtiny a němčiny, která žákům umožňuje získat za zvýhodněnou cenu mezinárodně platný certifikát *Londýnské komory obchodu a průmyslu* (LCCI). Škola je výukovým a zkušebním centrem LCCI.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ve vedení školy je ředitelka s mnohaletou praxí a zkušenostmi s vedením a řízením školy. Dlouhodobý záměr školy rozpracovává do ročních plánů a ty následně do měsíčních činností s přidělenými kompetencemi pro daného zaměstnance. Své aktivity směřuje na proškolení pedagogů k průběhu maturitní zkoušky, na environmentální výchovu a protidrogovou prevenci, práci ve středoškolské odborné činnosti a rovněž prohlubuje spolupráci se subjekty poskytujícími odbornou praxi žákům. Pro kontrolu kvality a efektivity vzdělávání vyhotovila plán kontrolní činnosti. Podporuje týmovou práci pedagogů a demokraticky zvažuje názory a kreativní přístup učitelů ke vzdělávání. Vytváří vhodné podmínky podle individuálních potřeb žáků. Pro širokou veřejnost rozšiřuje nabídku vzdělávání pro prohlubování nebo získání odborné kvalifikace v rámci celoživotního vzdělávání.

Realizovaný školní vzdělávací program (dále ŠVP) odpovídá zápisu oboru vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení, avšak svým obsahem a zpracováním nebyl plně v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro příslušný obor vzdělání (dále RVP), a to zejména v rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP (uvedeno v tabulce rozpracování v ŠVP) a v rozpracování vzdělávacího obsahu (učiva).

Vzdělávání bylo organizováno v souladu s ustanoveními právních předpisů. Při přijímání žáků ke vzdělávání, v průběhu vzdělávání i ukončování nebylo zjištěno porušení principu rovných příležitostí.

Výchovná poradkyně se věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům s individuálním vzdělávacím plánem. Zabývá se rovněž kariérovým poradenstvím. Žádné závažné výchovné problémy nejsou řešeny, výchovná poradkyně umožňuje žákům konzultace i ohledně jejich osobních a rodinných záležitostí. Školní metodička prevence sociálně patologických jevů v rámci prevence těchto jevů zajišťuje z nabídky programů přednášky a besedy, které jsou zacíleny především na první a druhý ročník. Zároveň zpracovává náplň úvodního adaptačního kurzu prvních ročníků. Podstatným prvkem pro poznání kolektivu je i sociometrické šetření v prvním ročníku.

V době inspekční činnosti ve škole pracovalo 31 zaměstnanců, z nichž bylo 25 pedagogických pracovníků. V pedagogickém sboru převažovali odborně kvalifikovaní vyučující (cca 96 %), jedna učitelka si doplňuje pedagogickou kvalifikaci. Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce. Prohlubování odborných kompetencí pedagogických pracovníků se realizuje podle vypracovaného časového harmonogramu formou dalšího vzdělávání v rámci realizovaných projektů, podle doporučení jednotlivých předmětových komisí a individuálního zájmu učitelů.

Materiálně technické podmínky umožňují realizaci ŠVP. Ve škole jsou k dispozici kromě stávajících jedenácti kmenových učeben, v nichž kromě tří jsou datové projektory,



i odborné učebny. Mezi ně patří učebna projekce, dvě učebny jazyků (jedna vybavená interaktivní tabulí a počítači se sluchátky, druhá televizorem s notebookem), čtyři počítačové učebny a knihovna s technickým zázemím. Žáci mohou používat i klubovnu, kde nově přibyl relaxační kout. Školní dvůr, kde je rovněž relaxační část, je také možno využívat k výuce. Škola nemá vlastní tělocvičnu, výuka tělesné výchovy probíhá v sokolovně a na plaveckém stadionu, v minulých letech byly využívány i tělocvičny v základní škole. Od minulé inspekce došlo k vybavení kmenových učeben datovými projektory a k modernizaci počítačových učeben, klubovna získala připojení na WiFi. Z hlediska vybavení pro výuku předmětu základy přírodních věd jsou k dispozici některé demonstrační pomůcky z fyziky, pro chemii žádné pomůcky nejsou, k výuce biologie člověka je k dispozici pouze kostra člověka. Učební pomůcky a zařízení pracovišť pro výuku teoretických odborných předmětů a praxe jsou zajištěny v rozsahu podle potřeb vyučovaného oboru vzdělání. Prostory a vybavení školy nevykazují rizikové prvky, prostředí je až na výjimky (např. šatní skříňky) esteticky působivé. Pro odbornou praxi jsou využívána pracoviště u smluvních partnerů.

Evidence úrazů je vedena, z počtu úrazů nejsou zřejmé žádné negativní trendy. Žáci byli seznamováni se zásadami bezpečného chování, prokazatelně byli seznámeni se školním řádem.

Škola získává finance ze státního rozpočtu na mzdy a zákonné odvody a od zřizovatele na provozní náklady. V roce 2012 škola obdržela finanční prostředky pro realizaci projektu *EU – peníze středním školám* podpořeného Evropskou unií a státním rozpočtem České republiky. Hlavním cílem projektu je vytvořit si vlastní výukové materiály v digitální podobě pro předměty humanitního vzdělávání, odborné předměty, obchodní korespondenci v interakci s cizojazyčným vzděláváním. Část finančních prostředků škola využila pro nákup 36 kusů počítačů a další techniku (např. datové projektory a notebooky). Ve fázi udržitelnosti se nachází projekt *Cizí jazyky interaktivně*, ze kterého škola kromě výukových materiálů pořídila i interaktivní tabuli, datový projektor a hlasové zařízení. Finančně škole rovněž pomáhají příspěvky Pardubického kraje (např. na opravu střechy), Města Chrudimí a dalších významných místních firem (např. na oslavu 130. výročí školy). Nemalé finanční dary poskytují různá sdružení či fyzické osoby.

Škola se stala díky partnerství v projektu Pardubického kraje *UNIV2 Kraje* centrem celoživotního vzdělávání a vytvořila tři výukové programy: 1. *Zvyšování počítačové gramotnosti a studium odborné korespondence s využitím výpočetní techniky*, 2. *Principy fungování Learning Management Systémů v rámci e-learningu, tvorba kurzu v LMS Moodle a jeho aplikace při studiu účetnictví a právní nauky*, 3. *Aplikace MS Excel na úrovni pokročilého uživatele formou kurzu v LMS Moodle*. V roce 2013 se škola zapojila do navazujícího projektu *UNIV3 Podpora procesů uznávání* s cílem umožnit získání kvalifikačního osvědčení a následného lepšího uplatnění na trhu práce a vytvořila kvalifikační standard *Vedoucí pracovník turistického informačního centra*.

Vedení školy si velice cení spolupráce se sociálními partnery školy. Jak již bylo výše uvedeno, jedná se o partnery, kteří umožňují žákům vykonávat odbornou praxi a zároveň zpřístupňují prostory své firmy pro exkurze a besedy. Mezi partnery patří dále např. Městský úřad Chrudim, který se každoročně obrací na žáky školy s žádostí o pomoc při organizování a s průvodcovstvím při příležitosti *Dne památek* nebo Hospodářská komora, která bezúplatně pořádá přednášky a besedy nejen pro žáky, ale i pro učitele.

Činnost školy odpovídá zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Personální zabezpečení i materiálně technické podmínky umožňují realizaci ŠVP. ŠVP svým



zpracováním plně neodpovídá příslušnému RVP. Účast školy v projektech Evropské unie, realizace vlastních projektů a spolupráce se sociálními partnery školy ekonomicky ovlivňují modernizaci školy, umožňují zkvalitňování výuky a rozšiřují nabídku celoživotního vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Porovnáním počtu odučených hodin ve školním roce v třídních knihách za školní rok 2012/2013 s údaji uvedenými v platném ŠVP vyučovaného oboru vzdělání (učební plán, rozvržení týdnů ve školním roce) bylo zjištěno nesplnění minimálních počtů odučených hodin některých předmětů.

V navštívených hodinách českého jazyka většina učitelů střídala různé metody a formy práce. Pro názornost učiva využívali audio přehrávač nebo audiovizuální techniku, slovníky či jinou literaturu a vlastní vytvořené pracovní listy. Činnosti provazovali tak, aby udrželi zájem a koncentraci žáků, a tím vytvořili i příjemnou pracovní atmosféru. Efektivní se jevil rozbor chyb a i následná samostatná práce žáků účelně pomohla pochopit a odstranit nedostatky ve znalostech předcházejícího učiva. Vzdělávání v českém jazyce a literatuře je ve čtvrtém ročníku děleno na dvě skupiny za účelem zintenzivnění přípravy žáků a následnému úspěšnému složení maturitní zkoušky. Kvalitní hodiny cizích jazyků převažovaly nad standardní úrovní výuky. Učitelé volili aktivizační metody a formy práce a do výuky zařazovali činnosti, které vedly k procvičení či prohloubení komunikačních dovedností žáků, často zapojili všechny prvky verbální komunikace s cílem upevnění probíraného učiva. Výjimkou nebyla ani diferencovaná práce v rámci jedné vyučovací hodiny s individuálním přístupem pedagoga. Z didaktických pomůcek byly nejčastěji využity interaktivní tabule či audio přehrávač, dále učitelé zpestřili výuku a práci v ní vlastními vytvořenými učebními materiály, slovníky, mapami či pexesem. Ve všech jazykových hodinách vzdělávání bylo provázeno v mezipředmětových vazbách, učitelé vedli žáky k vyjádření vlastního názoru, pouze v ojedinělých případech byli žáci málo v hodině zapojeni. Přínosem pro žáky je od loňského školního roku nově zavedený volitelný vyučovací předmět *Angličtina pro ekonomickou praxi*. Rozvoj jazykových dovedností a využitelnost v praxi je podpořena projektovou činností a zapojením žáků v nich. V rámci mezinárodního projektu *Dreams and Teams* škola již od roku 2009 spolupracuje s anglickou partnerskou školou z Newcastleu a spolupráci v následujících letech prohloubili v navazujícím projektu Britské rady *Connecting Classrooms*. Německo-český projekt *Kultur in der Schachtel – sich zu Hause fühlen* přinesl žákům kromě jazykových zkušeností i poznatky uplatnitelné v jejich budoucím povolání. Pedagogové rovněž organizují pro žáky poznávací zájezdy především do německy hovořících zemí, Anglie, Francie a Španělska.

V hospitovaných hodinách matematiky, statistiky a předmětů především přírodovědného charakteru byly dosti zastoupeny procvičovací hodiny. Ve sledovaných hodinách matematiky či základů přírodních věd byl někdy zaznamenán s ohledem na žáky nedostatek času k jimi potřebnému uchopení řešené problematiky. Výhodou pro málopočetnou třídu je přímé využívání počítačů při výuce předmětu statistika, čímž jsou prohlubovány mezipředmětové vztahy. V některých z navštívených hodin základů přírodních věd byl upřednostněn výklad s minimální interakcí třídy před jinými metodami výuky, i když vyučující probírali látku pro žáky známou ze základní školy. Naopak pozitivní přístup znamenalo zařazení fyzikálních experimentů a pokus o vyvozování důsledků.



Teoretická výuka odborných předmětů byla vedena odborně správně obvykle účelnými metodami, v některých případech s využitím didaktické techniky a speciálního software (software pro účetnictví, software pro nácvik psaní na klávesnici). Vyučující využívali zejména frontální formu práce se zařazením aktivizujících prvků. Žáci byli motivováni, dostávali nezbytnou zpětnou vazbu, využívali mezipředmětové vztahy. Výuka probíhala v přátelské pracovní atmosféře. Rezervy byly identifikovány v případě pedagoga s kratší pedagogickou praxí při výuce volitelného předmětu, a to např. ve využití výukového času, v názornosti výuky či nepřesnosti ve vyjadřování.

V rámci předmětu praxe byly sledovány praktické činnosti ve školním prostředí s výrazným propojením na prostředí reálné. Základem výuky předmětu je realizace modulů programu Aplikovaná ekonomie poskytovaného Junior Achievement, Česká republika, o. p. s. Žáci založili reálnou společnost a seznamují se s jejím chodem v různých fázích její existence. Sami navrhuji podstatné prvky výuky (podnikatelský záměr, právní formu apod.) a v týmu řeší praktické úkoly spojené s každodenním fungováním firmy. Žáci si ve sledované výuce doplňovali teoretické znalosti praktickým nácvikem, rozvíjeli si nejen kompetence odborné, ale také kompetence komunikativní a personální. Kladen byl důraz na kvalitu, týmovou spolupráci, odpovědnost za výsledek a samostatnost v řešení úkolů. Pedagog průběžně poskytoval žákům zpětnou vazbu, žáky motivoval a využíval metody pro zvýšení aktivity žáků. Učební praxe je dále rozvíjena formou odborné praxe v rozsahu deseti pracovních dnů, která se realizuje u smluvních partnerů.

Několik vybraných žáků se zúčastnilo setkání mládeže v rámci projektu *I love Europe 3* s cílem rozvíjet schopnosti získávat nové poznatky a dovednosti na základě neformálního učení. Nad rámec výuky se žáci zapojují do dalších mimoškolních aktivit podporujících především charitativní činnost. Projekt Britské rady nabízel řadu témat a žáci si vybrali pro svoji činnost téma *Inclusion*, který řešil otázky inkluze znevýhodněných skupin obyvatelstva do společnosti. V rámci tohoto projektu žáci zorganizovali festival pro hendikepované občany. Další charitativní činností je *Adopce na dálku*.

Ve sledovaném vzdělávání převažovaly metody a formy práce rozvíjející požadované kompetence. Praxe je realizována jak ve školním prostředí s výrazným propojením na reálné prostředí, tak přímo u smluvních partnerů. Rezervy byly identifikovány v naplňování minimálních počtů hodin stanovených ŠVP.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výsledky většiny žáků ve sledovaných činnostech v jazykovém vzdělávání odpovídaly kompetencím rozpracovaným v ŠVP podle jednotlivých ročníků. Žáci projevovali zájem o probírané učivo, aktivně se zapojovali a učili se kooperativní práci v týmu. Žáci prvního ročníku se pozitivně adaptovali na nové prostředí a podle jejich vlastního sebehodnocení v cizích jazycích získali ve střední škole lepší dovednosti pro komunikaci v cizím jazyce oproti základnímu vzdělávání.

Ve sledovaných hodinách matematiky, statistiky a předmětů především přírodovědného charakteru byly u žáků zaznamenány různé nedostatky. Bylo zjištěno upřednostnění spíše mechanického přístupu před logickým uvažováním. Problémem se rovněž jeví zvládnutí obecného řešení příkladů. V hodině základů přírodních věd žáci příliš nevyužili nabízenou možnost k formulacím o důsledcích pokusů. Při výkladu známé problematiky se žáci zapojili zcela sporadicky.



V odborném vzdělávání byli žáci ve sledovaných činnostech poměrně samostatní, jejich výsledky práce odpovídaly zadání a po stránce odborné i profilu budoucího absolventa zvoleného oboru vzdělání. Pokud byl žákům vytvořen prostor, obvykle reagovali očekávaným způsobem, komunikovali a spolupracovali s vyučujícím.

Žáci školy se průběžně účastní i odborně dovednostních soutěží. V uplynulém tříletém období dosáhli několika předních umístění. K nim patří například 2. a 3. místa v regionální soutěži z matematiky, 4. místo v krajské soutěži v grafických disciplínách, 4. místo v celostátní fotografické soutěži vyhlášené Britskou radou a britským velvyslanectvím nebo také 1. místo a postup do krajského kola v recitační soutěži Wolkerův Prostějov.

V rámci ukončování vzdělávání maturitní zkouškou v roce 2013 byla úspěšnost žáků v jarním zkušebním období 91,6 %, z čehož bylo 20,5 % žáků, kteří prospěli s vyznamenáním. Žáci, kteří neprospěli v jarním zkušebním období, úspěšně ukončili vzdělávání v podzimním zkušebním období.

V jazykovém a odborném vzdělávání výsledky práce odpovídaly profilu budoucího absolventa. Pouze v některých sledovaných předmětech žáci neprokázali potřebné dovednosti a znalosti. Někteří žáci školy dosáhli několika významnějších výsledků v soutěžích. Úspěšnost žáků u maturitních zkoušek byla celkově vysoká.

Závěry

- a) Silné stránky školy a další pozitivní zjištění:
- materiální i personální zázemí odpovídající potřebám pro naplňování ŠVP,
 - vysoká úspěšnost při ukončování vzdělávání,
 - dělení výuky v českém jazyce a literatuře v posledním ročníku vzdělávání na skupiny z důvodu intenzivní přípravy žáků k maturitní zkoušce.
- b) Na místě neodstranitelné nedostatky:
- nesoulad ŠVP s RVP příslušného oboru vzdělání zejména v rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP (uvedeno v tabulce rozpracování v ŠVP) a v rozpracování vzdělávacího obsahu (učiva),
 - neplnění některých minimálních počtů vyučovacích hodin stanovených v ŠVP v minulém školním roce.
- c) Slabší stránky školy:
- v navštívených hodinách matematiky, statistiky a předmětů především přírodovědného charakteru bylo u žáků zjištěno upřednostnění spíše mechanického přístupu před logickým uvažováním, problémem se rovněž jeví zvládnutí obecného řešení příkladů. Při výkladu známé problematiky se žáci zapojili zcela sporadicky,
 - kontrolní systém, a to s ohledem na zjištění v bodě b).
- d) Návrhy na zlepšení stavu školy:
- zefektivnit systém vnitřní kontroly a posílit odpovědnost jednotlivých pedagogů,
 - odstranit nesoulad RVP a ŠVP, který je jedním ze základních dokumentů školy,



- přijmout opatření proti nesplnění minimálních počtů vyučovacích hodin za školní rok.
- e) Vývoj školy od poslední inspekční činnosti:
- od minulé inspekční činnosti došlo k materiálnímu posunu (vybavení kmenových učeben datovými projektory, modernizace počítačových učeben, připojení klubovny na WiFi), tak i k rozvoji doplňkové činnosti.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, požaduje

- do 30. 6. 2014 odstranění zjištěných nedostatků (soulad ŠVP s RVP) podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění,
- do 30. 6. 2014 prevenci zjištěných nedostatků (neplnění minimálních počtů vyučovacích hodin) podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 17. 1. 2014
2. Platný školní vzdělávací program
3. Výroční zpráva školy za školní rok 2011/2012 a za školní rok 2012/2013
4. Koncepce dalšího rozvoje školy
5. Plán kontrolní činnosti ředitelky školy a její zástupkyně ve školním roce 2013/2014
6. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří se ve školním roce 2013/2014 podílejí na vzdělávání žáků
7. Rozvrh hodin tříd ve školním roce 2013/2014
8. Třídní knihy platné pro školní rok 2012/2013
9. Třídní knihy platné pro školní rok 2013/2014 (náhodný výběr)
10. Školní řád, čj. OA CR 452/2013, ze dne 29. 8. 2013, doklady o prokazatelném seznámení zaměstnanců a žáků se školním řádem
11. Výchovné poradenství a práce školního metodika prevence sociálně patologických jevů – dokumentace a evidence (doklady bez bližšího určení)
12. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví (doklady o školení, revizní zprávy, záznamy o úrazech, protokol o prověrce bezpečnosti a ochrany zdraví apod.)
13. Doklady k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou v roce 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci,



a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

RNDr. Antonín Müller, školní inspektor

RNDr. Antonín Müller v. r.

Ing. Jan Černý, školní inspektor

Ing. Jan Černý v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka

Ing. Michaela Vachunová v. r.

V Pardubicích dne 3. 2. 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Ing. Zdeňka Vichrová, ředitelka školy

Ing. Zdeňka Vichrová v. r.

V Pardubicích dne 19. 2. 2014



Připomínky ředitelky školy

4. 3. 2014

Připomínky byly podány.